

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Notitia Congregationum Et Tribunalium Curiae Romanæ

Plettenberg, Hunold

Hildesii, 1693

§. 6. De tribus modis eligendi Pontificem & de ejus electione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63032)

23. Hinc tanquam putida fabula rejicienda est, quam nonnulli præsertim Novatores, ut Magdeburgici Centuriantores *Cent. 9. c. 20. fo. Carion. lib. 3. Franciscus Junius Controv. 3. lib. c. ult.* Michael Stifelius aliique plebi obtrudunt, fuisse Romæ sceminam in Summum Pontificem electam; Totam enim fabulæ hujus molem copiose & valenter dejecerunt Onuphrius in *Platinam*, Bellarminus *l. 3. de Rom. Pontif. c. 24.* Baronius *tom. 10. Annalium.* Florimundus Remundus Georgius Scherer. Nicolaus Serarius aliique, atque etiam plures hæreticorum Viri doctissimi imposturam hanc confutarunt, ut etiam hæreticos pigeat non tam inveci hujus mendacii, quam quod putide sint convicti, inquit Possivinus in apparatu.

§. 6.

De tribus modis eligendi Pontificem, & de ejus Electione.

1. *Certa forma servanda in hac Electione à jure non est tradita.*
2. *Per Constitutiones verò Pontificias triplex est introducta.*
3. *Prima per inspirationem.*
4. *Secunda per Compromissum.*

5. Aliquando etiam per Compromissum mixtum cum Scrutinio.
6. Tertia per Scrutinium & Accessum.
7. Quis illius auctor.
8. Modus, quo fiat Scrutinium. Ubi, & in quo habitu id faciant Cardinales.
9. Decanus primo die celebrat, reliqui praestito juramento communicant.
10. Reliquis diebus celebrat Sacrista.
11. Scrutinii actiones sunt tres.
12. Ante-Scrutinii qui sint actus.
13. & 14. Scedularum magnitudo, & forma.
15. Extractio Scrutatorum, & Deputatorum pro votis infirmorum.
16. Scedularum scriptio.
17. & 18. Scedularum complicatio.
19. Scedularum obsignatio.
20. Qui sint actus Scrutinii.
21. Delatio Scedulae ad altare.
22. Si quis eam deferre ob valetudinem non possit, ultimus Scrutator deferat.
23. Infirmi in cellis suis, quomodo suffragium ferant.
24. Scedularum permixtio.
25. Scedularum numeratio.
26. Publicatio Scrutinii.
27. Scedularum in filum insertio.
28. Post-Scrutinii qui sint actus.
29. In accessu quae sint observanda.

30. 31. 32. 33. *Secutâ electione per scrutinium
& accessum quæ fiant.*

34. *Numeratio suffragiorum.*

35. *Recognitio.*

36. *Combustio schedularum.*

1.

Porro certa forma in electione Romani Pontificis servanda à Jure communi non est tradita, ideoque si quæ statuta in electione non observentur, non propterea irritus censetur actus, dummodo consensus duarum partium adsit, prout recte colligit Innocentius *ex cap. Licet de Elect. cum ait: Non est hic alia forma ex necessitate servanda, immo quocumque modo appareat duas partes consensisse in aliquem tanquam in electum, jus habet, & verus Papa est.* Quod etiam plures alii notarunt apud Barb. *Jur. Eccles. l. 1. c. 1. n. 84.*

2. At vero per Constitutiones Pontificum maxime Gregorii XV. *Æterni Patris* & Urbani VIII. *Ad Romani* & consensus Cardinalium eligentium, tribus modis fieri potest electio, nimirum: per inspirationem, per compromissum, per scrutinium & accessum.

3. Primum modum explicat Cærimoniale ex mandato Gregorii XV. *compositum*

litum ab eoque confirmatum his verbis:
Primus modus est, qui quasi per inspi-
rationem vocatur, quando scilicet omnes
Cardinales quasi afflati Spiritu sancto
aliquem unanimiter, & viva voce
Summum Pontificem proclamant; cir-
ca quem modum ex Constitutione Gre-
goriana infra scripta notari possunt.
Primo, hac forma electionis practicari
potest solum in Conclavi, eo clauso.
Secundò, debet fieri electio secundum
hanc formam ab omnibus & singulis
Cardinalibus in Conclavi presentibus.
Tertiò communiter & nemine eorum
dissentiente. Quartò, nullo precedente
de persona speciali tractatu, & per
verbum Eligo, intelligibili voce prola-
tum, aut scripto expressum, si voce non
possit proferri. Exemplum autem hujus
potest esse hujusmodi: Si aliquis Pa-
trum clauso Conclavi, nullo, ut præfer-
tur, precedente speciali tractatu diceret:
R. D. perspecta singulari virtute & pro-
bitate R. D. N. judicarem illum eligen-
dum esse in Summum Pont. & ex nunc
ego ipsum eligo Papam. Deinde hoc
audito, si ceteri Patres, nemine ex-
cepto,

G

cepto,

cepto, sequentes primi sententiam, eodem verbo, Eligo, intelligibili voce prolato, aut si non potest in scriptis expresso eundem N. de quo nullus specialis tractatus precessit, communiter elegerent, ipse N. esset Canonice electus & verus Papa secundum hanc electionis formam, quæ dicitur per inspirationem, seu, ut in sacris Canonibus scriptum est, quasi per inspirationem.

4. Secundum modum idem Cærensiense capitulum exponit verbis sequentibus: Secundus modus est, Compromissum, quando scilicet Cardinales ad electionem per hanc formam, seu quia procedere non valentes, committerent aliquibus ex Patribus eligendi potestatem, ut in nomine omnium Ecclesie Catholice providerent de Pastore, cujus formæ praxis potest esse hujusmodi: Primò omnes & singuli Cardinales in Conclavi clauso presententes, nemine eorum dissentiente, aliquo ex Patribus compromissum faciunt, exempli gratia, in hanc formam. In nomine Domini, Amen. Anno & mensis ejusdem, &c. mense &c. die &c. Nos Episcopi, Presbyteri, & Diaconi S. R. C.

Cardinales omnes & singuli in Conclavi existentes, videlicet N. N. (*& sigillatim omnes nominentur Cardinales*) elegimus & eligimus per viam procedere compromissi, & unanimiter, & concorditer nemine discrepante Compromissarios N. N. & Cardinales &c. quibus damus plenariam facultatem & potestatem providendi S. R. E. de Pastore, & sub hac forma, videlicet, (*hic optimum erit, ut Cardinales Compromittentes exprimant modum & formam, secundum quam Compromissarii debebunt eligere, & secundum quam electus debet censeris verus & legitimus Papa, neputa, si electi sint tres Compromissarii, declarandum est, an ad hoc, ut electio sit valida, prius proponere debeant sacro Collegio personam, vel personas ab ipsis nominandam, seu nominandas ad Pontificatum, an vero absolute debeant electionem peragere, an omnes tres debeant convenire in unam personam, an vero sufficiat quod duo in unam concordent, & an debeant nominare aliquem de Collegio, vel etiam aliquem extra Collegium, & alia his similia*)

G 2

Qui

Quibus addi solet tempus quamdiu velint Cardinales potestatem habere eligendi Compromissarios, & postea subiunguntur hæc verba: *Et promittimus nos illum pro Romano Pontif. habituros, quem Domini Compromissarii secundum formam prædictam dixerint eligendum.*

5. Potest etiam Electio compromissoria fieri limitate, hoc est per compromissum cum scrutinio mixtum, nimirum si ita Compromissum fiat, ut Compromissarii ipsi exquirant vota singulorum, illumque eligant, in quem maior & sanior pars consenserit secundum Constitutionem Innocentii III, de qua in cap. *Cum dilectus de elect.* quæ revocata non fuit per Alexandrum III, in Concilio Generali anno 1215, ut declarat Bonifac. VIII. in c. *Cum expediat 29. de Elect.* c. 6. & in c. *Si cui 37. eod.* Per tale Compromissum electos esse Clementem IV. an. 1265. Gregorium X. an. 1271. & Joannem XXII. an. 1316, tradit Barb. *jur. Eccl. lib. 1. c. 1. n. 96.* & hunc Joannem XXII. compromisso in ejus personam facto, ferunt se ipsum elegisse, eamque ob causam compromissum deinceps in desuetudinem abiisse,

6. Tertius modus est scrutinium & accessus. Scrutinium est inquisitio votorum eligentium, seu suffragiorum collectio. *Boët. Epo. l. 1. de Regal. n. 210.* ad hoc plura requiruntur juxta *cap. Quis propter de Elect.* 1. Ut Scrutatores sint tres. 2. Ut sint de Collegio. 3. Ut sigillatim & separatò vota exquirant. 4. Ut vota publicentur. 5. Ut omnes eligentes congregentur in unum; In Camera enim dari non potest votum, nisi ab ægoris *e. In Genesi, de Elect.* 6. Ut tres Scrutatores eligantur qui vota singulorum secretè & sigillatim exquirant, & in scriptis redacta mox publicent. 7. Ut is valide censeatur electus, in quem vel omnes, vel duæ ex tribus partibus consenserint, in quibus tamen electi suffragium non numeretur.

7. Scrutini & Accessus Author fuit Alexander III. in Concilio Lateranensi anno 1179. Scrutinium autem fieri solet bis de die, semel ante prandium post Missam, & semel vespere dicto Hymno: *Veni Creator Spiritus.*

8. Modus eligendi Papam per Scrutinium, qui nunc ordinariè observari solet, est ejusmodi: Primo die postquam obseratum est pridie Conclave mane

dato signo campanula Cardinales omnes qui sunt in Conclavi, nisi infirmitate impediuntur, induti longis vestibus, seu palliis crocei coloris, anteriore parte apertis & circa collum crispatis, quae *croceas* appellant, in capella Paulina, ubi Eucharistia asservatur, conveniunt.

9. Congregatis omnibus Decanum Collegii Missam celebrat de Spiritu sancto, in qua ordine inter se servato bini & bini cum stolis albi coloris pendentibus ante pectus, si sint Sacerdotes, si vero Diaconi fuerint, defluentibus ab humero dextero versus latus sinistrum accedunt ad altare, & praestito juramento de servandis Bullis juxta formam Concilii Basiliensis *Sess. 23.* Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum de manu Decani sumunt; Ac deinde lectis Bullis Pii IV. *In eligendis*, & duabus Julii II. considerant in subselliis suis juxta ordinem consuetum.

10. Reliquis vero subsequenter diebus usque dum novus Papa sit electus, celebrat sacrum *pro electione Romani Pontificis* mane ante Scrutinium Sacrista, cui serviunt duo Magistri Cæremoniarum, quorum unus debito tempore defert instrumentum pro osculo Pacis

ad Capita Ordinum Collegii præsentis.

11. Confidentibus suis locis ordine Cardinalibus proceditur ad Scrutinium, vel ad Scrutinium & Accessum per suffragia secreta. Continet vero tres actiones unam quæ *Ante-Scrutinium*, altera quæ *Scrutinium*, & tertia, quæ *Post-Scrutinium* appellari potest.

12. Ante-Scrutini actus sunt: Præparatio Scedularum Scrutini, & Accessus; Extractio Scrutatorum pro votis infirmorum per sortem; Scriptio Scedularum Scrutini; Earum complicatio, & obsignatio.

13. Scedularum præparatio ad Magistram Cæremoniarum pertinet, qui eas impressas, vel certe unius manu scriptas tam pro Scrutinio, quam pro Accessu ponent in duobus discis, quos in mensa ante Altare collocabunt.

14. Scedularum longitudo erit unius fere palmi, latitudo vero dimidii palmi. In anteriori earum parte seu facie tria contineri debent. 1. in superiori parte secundum ejus latitudinem, duo hæc verba: *Ego Card.* cum tanta ab invicem distantia, ut inter ipsa, nomen proprium Cardinalis eligentis scribi possit, & paulo inferius duo circuli parvi ad loca Sigil.

gillorum indicanda. 4. In medio contineri debent hæc verba: *Eligo in Summum Pontificem Reverendis. D. meum D. Cardin.* 3. In parte inferiori alii duo parvi circuli ad loca sigillorum similiter demonstranda. Forma schedulæ Accessus eadem est, quæ Scrutiniis, nisi quod loca verborum: *Eligo in Summum Pontificem Reverend. D. meum Card.* ponantur hæc verba: *Accedo Reverendiss. D. meo Cardinali.* Quæ facilius ex infra scriptis figuris percipientur,

Exem

Exemplum faciei Schedulæ Scrutinii.

	Ego	Card.
O		O
Eligo in Summum Pontificem Rev. D. meum D. Cardin.		
O		O

cont.
Sum-
meum
i duo
hiliter
cessus
loco
ntifi-
antur
p. me
criptis

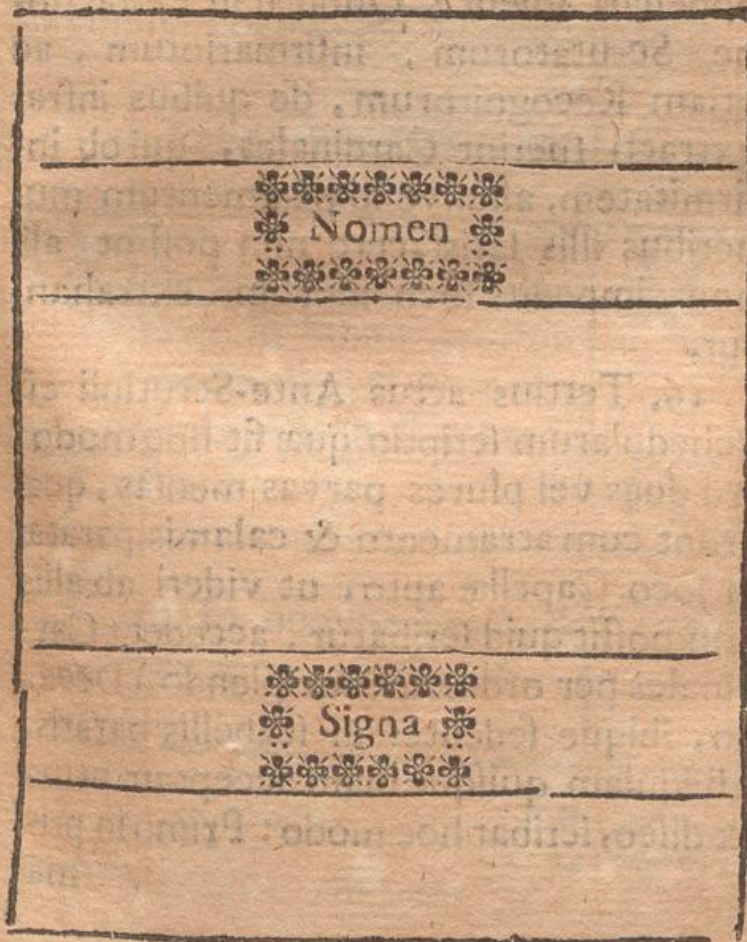
Exem

Exemplum faciei Schedulæ Accessus.

Ego	Card.	
O		O
<p>Accedo Reveren. D. meo Ego Card. D.</p>		
O		O

In exteriori parte Schedularum tam Scrutinii quam Accessus imprimendi sunt duo limbi, quos Itali *Fregi* nominant, quorum uni inscribitur verbum, *Nomen*, alteri verbum *Signa*, quod fit ad obscurandum diaphanum paginarum, ne scilicet lumen, nomina & signa eligentium conspici possint; Clariora hæc reddit supposita figura.

Exemplum tergi Scedularum Scrutinii & Accessus.

15. Secundus actus Ante-Scrutinii est extractio Scrutatorum, & Deputatorum pro votis infirmorum, quæ extractio forte facienda est, hoc modo: In sacculo aut vase publicè ponantur tot Schedulæ, vel spherulæ lignæ palam numeratæ, quot sunt Cardinales in Conclavi cum eorum nominibus: Deinde per ultimum Diaconum extrahantur, primo Scrutatores tres, & postea tres Deputati pro votis infirmorum, qui infirmari appellari solent; Quod si in extractione Scrutatorum, infirmariorum, ac etiam Recognitorum, de quibus infra extracti fuerint Cardinales, qui ob infirmitatem, aliudve impedimentum muneribus illis satisfacere non possint, alii non impediti loco illorum extrahantur.

16. Tertius actus Ante-Scrutinii est Scedularum scriptio, quæ fit hoc modo. Ad duas vel plures parvas mensas, quæ erunt cum atramento & calamis paratas in loco Capellæ apto, ut videri ab aliis non possit quid scribatur, accedent Cardinales per ordinem, incipiendo à Decano, ibique sedentes in scabellis paratis schedulam quisque suam acceptam prius ex disco, scribat hoc modo: Primo in pri-

ma

ma parte in spatio inter verba : *Ego Card.* scribet proprium nomen illius, quem eligit, caractere tamen, quantum fieri potest, alterato, ne manus scribentis dignoscatur; Caveat vero, ne plures in eadem Scheda scribat, quia suffragium, juxta Constitutionem Gregorianam, esset nullum. In tertia vero parte signa, hoc est numerum aliquem, & sententiam S. Scripturæ seu verbum, vel quid simile, prout in subjecto exemplo videre licet.

Exemplum Schedulæ Scrutini scriptæ.

	Ego Joannes Card. de Goessen.	
O		O
	Eligo in Summum Pon- tificem Rever. D. meum Card. Anton. Pignatelli.	
O		O
	12. In nomine Patris, & Filii & Spiritus Sancti.	

17. Quartus Actus Ante-Scrutini, est Scedularum complicatio, quæ, ut expeditius peragi à Cardd. valeat, poterit à Magistris Cæremoniarum, cum ea præparant, in huc modum fieri: Binae fiant plicaturæ ex utraque parte cujusque Scedulæ, ita ut nomen eligentis & signa cum fuerint scripta, maneat tecta ex utraque parte à limbis; Deinde quod reliquum est, ita complicetur, ut Scedula fere ad latitudinem pollicis redigatur.

18. Cæterum Magistri Cæremoniarum Scedulas non complicatas, sed explicatas, & cum cera rubra in parvis circulis ponent in discis, & Cardinales postquam iis scribenda inscripserint, eas usque solum plicabunt, quo nomen & signa eligentis tegantur, reliquas autem plicaturas tunc facient, cum Scedulas obsignaverint.

19. Postremus actus Ante-Scrutini est Scedularum obsignatio, quæ facienda est ab unoquoque in tergo Scedularum cum sigillo ad hoc parato in locis parvorum circulorum, ubi cera fuerit posita. Sigillum vero non debet esse solum Cardinalis, sed aliud simplex quod facile notari possit, veluti, si in sigillo sculpantur aut tres numeri, aut tres

literæ, vel literæ & numeri, vel unâ tantum imago:

20. Secunda actio est Scrutinium, in qua octo agentur: Delatio schedulæ præstatio Juramenti, positio schedulæ in Calicem, Schedularum mixtio, earum numeratio, Scrutini publicatio, Schedularum in filum insertio, Earumque depositio seorsum.

21. Delatio Schedulæ fit modo sequenti: Quilibet Cardinalis propriam schedulam, postquam illam scripserit, obfigna verit, & complicaverit, duobus primis digitis sumet, & elevata manu palam, deferet ad Altare, penes quod stant Scrutatores, in quo est calix magnus ad recipiendas Schedulas paratus, & patena coopertus, ibique genuflexus, aliquantulum orabit, deinde surgens, alta & intelligibili voce, jurabit in hanc formam, quæ in tabella super Altari posita descripta habetur: *Testor Christum Dominum, qui me judicaturus est, me eligere, quem secundum DEUM judico eligi debere, & quod idem in accessu præstabo.* Post hæc Schedulam in patenam ponet, & per patenam mittet in Calicem, quo facto, inclinabit se ad Altare, & ad suum locum revertetur.

22. Si ob infirmam valetudinem Cardinalis accedere ad Altare non possit, & præsens sit in Capella, ultimus Scrutator discum cum Schedulis ad eum deferret, ex quo Cardinalis infirmus, unam accipiens, eam in loco suo secretè conficiet, deinde prævio juramento prædicto, schedulam obsignatam, & complicatam eidem Scrutatori tradet, quam eam palam deferret ad Altare, & sine oratione, & juramento in patenam ponet, & per eam in calicem mittet.

23. Si vero aliqui Cardinales infirmi sint in suis cellis, tres Cardd. Infirmarii ad eos accedent cum capsula altitudinis unius palmi, in cujus Superiori parte sit rima seu foramen, ejus magnitudinis, ut per illud schedula complicata possit per suam latitudinem in capsulam transmitti; Quam capsulam, antequam Scrutatores Infirmariis tradant, palam aperient, ut cæteri Cardinales possint eam inanem, & vacuam conspiceret, deinde claudent, & clavem ponent super Altare; Postea Infirmarii cum capsula clausa, & cum parvo disco tot schedulas continente, quot sunt Infirmi Cardinales, ad unumquemque eorum accedent, & infirmi acceptas ex disco schedulas secretè scribent, obsignabunt, &

com

complicabunt, & prævio dicto juramento, in capsulam per rimam mittent. Quod si infirmi scribere non possint, alii eorum arbitrio deligendi, præstito de secreto servando in manibus Infirmariorum juramento, prædicta facient; Hi vero non solum juramenti vinculo tenentur servare secretum, sed etiam in excommunicationem latæ sententiæ, si contrafecerint, incurrunt. His peractis, Infirmarii ad Capellam revertentur cum capsula, quam Scrutatores aperient, & schedulas in ea contentas, palam numerabunt, & tot repertas, quot sunt infirmi, ponent sigillatim in patenam, & per patenam simul omnes in calicem. Ne autem nimium protrahatur actio Scrutinii, Infirmarii poterunt proprias schedulas post Decanum conficere, & in Calicem ponere, deinde dum cæteri Cardd. Scrutinium agunt, infirmos adire ad accipienda eorum suffragia.

24. Scedularum permixtio fit per primum Scrutatorem, Calice, in quo ipsæ schedulæ positæ fuerunt, patena cooperto, pluries agitato. Deinde fit palam numeratio scedularum per ultimum Scrutatorem, capiendo sigillatim unamquamque scedulam.

H

25. Nu-

25. Numeratio schedularum fit palam per ultimum Scrutatorem, capiēdo sigillatim unamquamque schedulam ex calice, eamque ponendo in alium calicem vacuum ad hoc paratum. Quod si numerus schedularum non respondeat numero Cardinalium, omnes comburendæ sunt, & procedendum est ad nova suffragia; Si vero numerus schedularum respondeat numero Cardinalium, publicantur suffragia.

26. Fit vero publicatio Scrutinii per Scrutatores, qui sedent ad mensam ante Altare positam hoc modo: Primus Scrutator accipit unam post alteram schedulam, eamque intactis sigillis explicat, & viso electi nomine, schedulam tradit secundo Scrutatori, qui perspecto riter electi nomine, eandem tradit tertio, qui alta & intelligibili voce legit nomen electi, ut omnes Cardinales presentes notare possint suffragium in folio impresso, quod penes se habebunt cum nominibus omnium Cardinalium, juxta nomen Cardinalis ex schedula recitatum. Quod si in Scrutinii publicatione, invenerint Scrutatores duas schedulas ita complicatas, ut ab uno tantum datas fuisse appareat, si quidem unus & idem in utraque electus fuerit, schedulæ valebunt

lebunt, & notabuntur pro uno suffragio, si vero diversi fuerint nominati, neutrum suffragium validum erit, prout in Bulla Gregoriana statuitur de illa schedula, in qua plures nominati sunt; Scrutinium tamen neutro casu vitiatur.

27. Postquam ultimus Scrutator unamquamque schedulam perlegit, inserit eam in filum, quod cum acu paratum habet, in loco ubi est verbum: *Eligo*, quod ideo fit, ut schedulæ cautius conservari possint. Insertis in filum omnibus schedulis, capita fili nodo connectit idem ultimus Scrutator, & schedulas sic colligatas, in alium calicem vacuum, vel in mensa seorsum ponit.

28. Tertiæ actionis, quæ *Post-Scrutinium* appellata fuit, tres sunt actus, si secuta fuerit electio per scrutinium, videlicet: Numeratio schedularum, Recognitio suffragiorum, & schedularum combustio. Si vero per Scrutinium non sit secuta electio, actus sunt septem, videlicet: Accessus, Sigillorum & signorum apertio, eorum annotatio, suffragiorum examen, suffragiorum Scrutini, vel Scrutini & accessus numeratio, eorum recognitio, & schedularum combustio.

H 2

29. In

29. In Accessu, qui immediate fit post Scrutinium, si per illud non fuerit creatus Papa, omnia servanda sunt à Cardinalibus, quæ in Scrutinio observari debent, exceptis his infra scriptis: Primum quod Cardinales schedulas pro accessu sumere debent ex disco schedularum accessus. Secundò in schedularum accessu descriptione, si Cardinalis nemini velit accedere, scribit in media Scheda *Nemini*, loco nominis Cardinalis, qui scribendus esset, si ad eum fieret accessus. Scheda autem accessus scribi & obfigrari debet cum eisdem sigillis & signis schedulæ Scrutinii, sub pœnâ nullitatis suffragii ipsius accessus. Tertiò, quod non potest accessus fieri ad eum Cardinalem in Scrutinio saltem unum suffragium non obtinuerit, neque ad eum, qui ab ipso met Cardinali fuit in Scrutinio nominatus. Quartò quamvis in accessu non liceat plures nominare, sicut non licet in Scrutinio plures eligere, sub pœnâ nullitatis suffragii, tam in accessu, quam in Scrutinio; Nihilominus licebit accedere uni ex pluribus nulliter à se nominatis in Scrutinio, dummodo ei ab aliquo suffragium, non tamen nulliter in ipso Scrutinio datum fuerit. Quintò, quod in accessu non præstatur jus

mentum, quia in Scrutinio fuit jam præstitum. Sexto, denique Infirmarii deferre debent ad infirmos schedulas accessus, & simul etiam unum folium impressum, in quo sit notatus suffragiorum numerus palam recognitus, quæ quisque Card. in Scrutinio nominatus, obtinuerit.

30. Porrò Sigillorum, & Signorum apertio, eorum annotatio, suffragiorum examen, qui Post Scrutinii actus locum solum habent, quando secuta est electio per Scrutinium & accessum, fieri debent hoc modo.

31. Primus Scrutator schedulas accessuum in ea parte solum, quæ signa continet, aperiet, & inspectis earum sigillis & signis, apertas, ac in filo, ut erant, insertas, tradet secundo Scrutatori, & secundus facta inspectione porriget tertio, qui alta & intelligibili voce, sigilla & signa prædictarum schedularum enunciabit, & annotabit in latere sinistro folii impressi sub verbis: *Sigilla & Signa Accessuum*, quam etiam annotationem facient cæteri Card. si voluerint, in simili folio impresso.

32. Deinde primus Scrutator, reliquis Scrutatoribus inspicientibus, pro accessuum prædictorum examine capiet schedulas Scrutinii, in iisque quæret si-

gilla singularum schedularum accessurum
 eoque aliquo invento, aperiet Scrutinii
 schedulam in ea parte, ubi signa sunt
 & si non invenerit, signa hujus sche-
 dulæ concordare cum signis accessuræ
 schedulam illam relinquet, & aliam
 capiet, si vero invenerit signa con-
 cordare, ostendet illa secundo & tertio
 Scrutatoribus, qui post diligens ex-
 amen super identitate sigillorum & signo-
 rum utriusque schedulæ, Scrutinii scilicet
 & accessus, simul inspicient, an idem
 diversi in utraque schedula sint nomi-
 ti; Et si idem nominatus sit, suffragium
 accessus nullum censebitur; Si vero
 versi nominati sint, suffragium accessus
 pro valido habebitur, & hoc casu, ter-
 tius Scrutator sigillum & signa schedu-
 læ Scrutinii, ac etiam nomen electi, quod
 in ea continetur, alta & intelligibili vo-
 ce enunciabit, & annotabit in laterali
 dextero prædicti folii impressi, sub verbis
Signa Scrutinii respondentia accessibus
 Quam annotationem cæteri quoque Car-
 dinales, si voluerint, in simili folio im-
 presso facient. Sed res elucidabitur
 exemplo infra posito.

Ex

Exemplum.

Folii impressi, in quo Accessus, & Scrutinii Sigilla ac Signa concordantia annotantur.

<i>Sigilla, & Signa Accessuum</i>	<i>Sigilla, & Signa Scrutinii, Accessibus respon- dentia.</i>	<i>Cardinales nominati in Scrutinio.</i>
A CD. 43. DEUS	B R F. 32. Bonitas	Card. S. Euseb.
BR F. 32. Bonitas.	R G I. 50. Beati- tudo.	Card. S. Sixti.
R G I. 50. Beati- tudo.	NS P. 26. Gloria.	

33. Quod si fortasse in ista inquisitione contingat, duas vel plures schedulas Scrutinii, reperiri cum eisdem sigillis, & signis alicujus schedulæ accessus, tunc si in earum aliqua electus nominatus fuerit, in alia vero alius, primus Scrutator, reliquis Scrutatoribus similiter inspicientibus, Scrutinii schedulas hujusmodi, & schedulam accessus, in ea etiam parte, in qua est nomen eligentis, & accedentis aperiet, ut constare possit secundum Gregorianam Constitutionem, de validitate accessus; Si vero in aliqua hujusmodi schedularum Scrutinii concordantiam cum accessu, non sit nominatus electus debent eæ schedulæ omitti, & ad subsequens procedendum erit.

34. Quin-

34. Quintus actus Post-Scrutiniū est numeratio suffragiorum vel Scrutiniū solius, vel Scrutiniū & accessus, quæ fit semper per Scrutatores, ut sciatur an in eo Scrutinio & accessu habeatur Papa nec ne. Fit autem hæc numeratio hoc modo: Scrutatores in unam summam redigent suffragia, quæ quilibet nominatus in Pontificem obtinuit, sive in Scrutinio solo, sive in Scrutinio, & accessu simul, & si invenerint, nullum ex nominatis ad duas tertias partes suffragiorum pervenisse, non habetur Papa in illo Scrutinio, sive Scrutinio & accessu. Si vero invenerint aliquem ex nominatis, duas tantum partes suffragiorum obtinuisse, aperient electi schedulam, etiam in parte, in qua est nomen eligentis, & si quidem in ea suffragatus fuerit alter electio ejus erit Canonica; Si vero sibi suffragium dederit, ejus electio ex dispositione Gregorianæ Constitutionis nulla erit, ob defectum unius suffragii. Si denique plures duas tertias partes, vel ultra duas tertias obtinuerint, tunc in suffragiorum paritate, nullus erit electus, in imparitate vero, ille est Canonicus Papa, qui superat alium, etiam in uno suffragio.

35. Sextus actus Post-Scrutini, est Recognitionis, quæ per Recognitores, siue secuta sit electio, siue non, fiet, inspiciendo tam schedulas scrutini & accessus, quam suffragiorum annotationes factas per Scrutatores, ut per hujusmodi recognitionem constare possit, an Scrutatores fideliter muneri suo satisfecerint. Recognitores autem extrahentur sorte, uti Scrutatores & Infirmarii, statim quidem post Scrutinium, si secuta sit in eo electio; Si vero non sit secuta, post Scrutinium & accessum, cum scilicet Scrutatores suum impleverint munus per numerationem; Et hæc extractio fiet, siue secuta sit electio in Scrutinio & accessu, siue non.

36. Postremus actus Post-Scrutini est combustio omnium schedularum, quæ semper & palam per Scrutatores fiet, ac statim post recognitionem, siue electio sit secuta, siue non. Atque hæc servanda sunt in omnibus Scrutiniis, siue fiant mane post Missam, siue Vespere post Hymnum: *Veni Creator Spiritus*; Suntque Ritus desumpti ex novo Cæremoniario Romano & ex præscripto Constitutionis Greg. XV. in electione Rom. Pontificis observandi; Utrumque & Cæremoni-

mo-

moniale & Constitutionem Gregorii confirmavit deinde Urbanus VIII, *Const. 4^a Ad Romani.*

§. 7.

Quæ fiant post Electionem Pontificis.

1. *Post electionem petitur consensus electi.*
2. *Priusquam is detur nomine Electi & Cardinalium omnia administrantur.*
3. *Non est necessaria Confirmatio.*
4. *Electus imponit sibi nomen.*
5. *Vestitur habitu Pontificali.*
6. *Et præstatur consueta Obedientia.*
7. *Annunciatur electio populo.*
8. *Præcedunt Cardinales.*
9. *Fit secunda Salutatio in Conclavi, & tertia in templo S. Petri.*
10. *Pontifex benedicit Populo & Collegio Cardinalium.*
11. *Post aliquot dies fit coronatio.*
12. *Et si electus non fuerit Episcopus, consecratur.*

I.

Postquam peracta est ritu suprädicto Summi Pontificis electio, accedunt ad electum Decanus Collegii & duo capitula Ordinum, vel iis per morbum impeditis

peditis alii tres in Ordine antiquiores, rogantque nomine Sacri Collegii ut Pontificatum acceptare velit; Consensus enim electi accedere debet. *Bonar. de elect. Pont. q. 2. n. 9.* & si absens sit, pro eo impetrando mittendi sunt à Collegio Cardinalium deputati; Interim priusquam absens consensum præstiterit, neququam consenda est Sedes Apostolica simpliciter vacare, nec liberum erit Cardinalibus, facta unius electione ab ea recedere, antequam constet electum acceptare nolle Pontificatum.

2. Necessaria vero ad rectam gubernationem expedienda sunt à Cardinalibus suo & nominati Pontificis nomine, donec de ipsius consensu constiterit, prout in electione Adriani VI. factum fuisse refert ex Bonacina Barbosa *l. 1. Jur. Eccles. c. 1. n. 112.*

3. Electo vero Pontifici non est necessaria confirmatio. *Lavor. tit. 4. c. 12. n. 19.* quia hæc fieri debet per superiorem qualem Papa nullum in terris habet. *Parsius de resign. benef. l. 7. q. 5. n. 1. & 2.* Ideoque statim ac electus est Papa plenam habet ac liberam administrationem. *Glos. v. & dispensandi in eap. 1. dist. 23.* & dum eligitur, confirmatus esse censetur. *Glos. fir. in c. Licet de vitandæ, de elect.*

4 Post-

4. Postquam electioni consensus præstitit Pontifex, rogatus à Magistro Cæremoniarum, quo nomine appellari placeat, aliud sibi nomen adseiscit, ad instar Principis Apostolorum Petri, qui antea Simon dicebatur. *Bœt. Epo. l. 1. de regal. n. 211.*

5. Deinde deducitur electus à duobus Card. Diaconis post altare ejusdem Capellæ, ubi adjuvantibus Sacrista & Magistris Cæremoniarum exiit vestibus Cardinalitiis, induiturque habitu Pontificali, nimirum: Calceis cum cruce aurea, veste talari, subtana dicta ex serico ormesino, rochetto, mozzetta & bireto ex serico rubro.

6. Postea deductus ante Altare sedens in Cathedrâ suscipit salutationem, vulgo adorationem osculo manuum, pedum & oris.

7. Quo factò Diaconus primus præcedente Magistro Cæremoniarum cum Cruce & Musicis Capellæ cantantibus: *Ecce Sacerdos Magnus* vadit ad pergulam Basilicæ Vaticanæ, ex qua perfractò muro denuntiat populo expectanti in area electionem novi Pontificis altâ voce dicendo: *Annuncio vobis gaudium magnum: Habemus Pa-*

pams

pam Eminentissimum & Reverendissimum D. Antonium Pignatelli qui sibi nomen imposuit Innocentium undecimum. Quod nuncium excipiunt statim faustæ populi acclamationes, bombardarum in arca explosiones, majorum machinarum in arce S. Angeli fragores, & solennis Campanarum per Urbem compulsatio, mittunturque ad Palatium electi Pontificis aliquot cohortes militum, qui id ab irruptione populi defendant.

8. Interim Pontifex & Cardinales in Conclavi se prandio reficiunt, si electio facta fuerit mane, & Conclave aperitur.

9. Paulo post revertuntur Cardinales ad Capellam, & secundam faciunt salutationem, seu adorationem Papæ habitu pontificali induto. Qua finita statim, si fuerit circa meridiem si vero circa Vesperum, altero mane, præcedente Magistro Cæremoniarum cum Cruce & Musicis Capellæ, portatur in sede Pontificali ad S. Petrum, poniturque supra Altare majus, ubi tertia vice salutatur osculo pedis, manus & oris modo supradiçto à Cardinalibus. Interim cantatur à Musicis Hymnus Ambrosia-

brofia-

brofianus ; Peracta adoratione & finito Hymno cantat S. Collegii Decanus versiculos quosdam & orationem,

10. Deinde descendit Pontifex ex Altari & deposita per Diaconum assistentem mitrâ versus ad Populum, dat Benedictionem, atque impositâ iterum per alterum Diaconum assistentem mitrâ descendit ex gradibus Altaris, & data hinc inde Cardinalibus, benedictione deportatur ad Palatium Vaticanum.

11. Post aliquot deinde dies coronatur Pontifex in Basilica S. Petri ab antiquiore Diacono Cardinali ; Ac subinde constituto die possessionem capit Episcopatus in Ecclesia S. Joannis Lateranensis.

12. Quod si Pontifex electus Episcopus non fuerit, consecrari debet à Cardinali Episcopo Ostiensi qui tunc Metropolitanus vice fungitur, *c. 1. dist. 23.* assistentibus ei Portuensi & Albanensi Cardinalibus, Episcopis. Sed hoc tempore teste Barbosa *lib. 1. cap. 2. num. 116. Jur. Eccles.* Decanus Collegii Cardinalium id est, primus inter Episcopos, quamvis non sit Ostiensis, hoc munus cum aliis duobus Senioribus Episcopis obire solet.